

Sporda Motivasyon ve Bağlılık: Sporcular Üzerine Bir Araştırma

Motivation and Commitment in Sports: A Study on Athletes

Cemal GÜLER¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.

Özet

Bu araştırmanın amacı, sporcuların sporda motivasyon ve bağlılık düzeylerinin sosyo demografik özelliklere göre incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen İstanbul ve Ankara illerinde ikamet eden %59,9'u (240) erkek, %40,1'i (161) kadın gönüllü toplam 401 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada kişisel bilgi formuna ek olarak katılımcıların bağlılık düzeylerini belirlemek için Schaufeli ve ark. (2003)'ün geliştirdiği The Utrecht Work Engagement Scale (UWES)'in İspanyol versiyonunun Guillen ve Martinez-Alvarado (2014) tarafından sporcular için adaptasyonu yapılarak geliştirilmiş ve Sırgancı ve ark. (2019) tarafından Türkçeye uyarlanmış "Sporda Bağlılık Ölçeği" ve katılımcıların sporda motivasyon düzeylerini tespit etmek için Mallett ve ark. (2007) tarafından geliştirilen Demir (2022) tarafından Türkçeye uyarlanan "Sporda Motivasyon Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma verileri SPSS 29 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini tespit etmek için yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin normallik varsayımını test etmek amacıyla için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri incelenmiş ve normal dağılıma uygun olduğu belirlenmiştir. Bu kapsamda ikili değişkenler için bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla değişkenler için one-way ANOVA analizi uygulanmıştır. Ölçek alt boyutları arasında ise Spearman korelasyon analizi yapılmıştır. Katılımcıların spora bağlılık düzeyleri cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, haftalık antrenman süresi açısından farklılık göstermiştir. Motivasyon düzeylerinde ise gelir düzeyi ve haftalık antrenman süresi arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ölçek alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak araştırmada sporcuların bağlılık ve motivasyon düzeyleri sosyo demografik özelliklere göre değişiklik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sporcu, Bağlılık, Motivasyon

Abstract

The aim of this research is to examine the motivation and commitment levels of athletes in sports according to socio-demographic characteristics. The relational screening design, one of the quantitative research methods, was used in the research. The sample of the study consists of a total of 401 volunteer athletes, 59.9% (240) of whom are male and 40.1% (161) are female, residing in Istanbul and Ankara provinces, selected with the purposive sampling method. In addition to the personal information form, the "Sports Commitment Scale", which was developed by Schaufeli et al. (2003), adapted for athletes by Guillen and Martinez-Alvarado (2014) and adapted to Turkish by Sırgancı et al. (2019), was used to determine the commitment levels of the participants, and the "Sports Motivation Scale", developed by Mallett et al. (2007), adapted to Turkish by Demir (2022). The research data were analyzed using SPSS 29 package program. Percentage and frequency values were used to determine the socio-demographic characteristics of the participants. In order to test the normality assumption of the data, skewness and kurtosis values were examined and it was determined that they were suitable for normal distribution. In this context, independent sample t-test was applied for binary variables and one-way ANOVA analysis was applied for more than two variables. Spearman correlation analysis was performed between the scale sub-dimensions. The participants' sports commitment levels differed in terms of gender, education level, income level, and weekly training duration. A significant difference was found between the income level and weekly training duration in motivation levels. A positive significant relationship was found between the scale sub-dimensions. As a result, the commitment and motivation levels of the athletes in the study vary according to socio-demographic characteristics.

Keywords: Sports, Athlete, Commitment, Motivation

Spor ve Bilim Dergisi 3(1):135-148
e-ISSN: 2980-2067
Sorumlu yazar Cemal GÜLER,
0000-0002-0912-7732
cemal.guler95@gmail.com

Künye: Güler, C. (2025). Sporda motivasyon ve bağlılık: sporcular üzerine bir araştırma. Spor ve Bilim Dergisi, 3(1), 135-148.

Tarihler:
Geliş: 18.01.2025
Kabul: 05.03.2025
Yayın: 20.03.2025

GİRİŞ

Motivasyon, bireylerin zaman yönetimi, enerji harcama düzeyi, görev algısı ve sürekliliği gibi psikolojik süreçleri etkileyen karmaşık bir olgudur (Filgona ve ark., 2020). Luthans (2012)'a göre motivasyon, bir hedefe ve teşviklere yönelik bir davranışı veya dürtüyü harekete geçiren fizyolojik veya psikolojik eksiklik ve ihtiyaçla başlayan bir süreçtir. Bu nedenle motivasyona "davranışın altında yatan nedenler" denir. Özellikle motivasyon kavramı eğitimde önemli bir yere sahiptir. Öğretme ve öğrenme sürecinde bireylerin öğrenme motivasyonu varsa, bu öğrenme süreci daha verimli hale gelecek ve derslere katılım, tutum ve öğrenme isteği üzerinde olumlu bir etki yaratacaktır (Pranawengtias, 2022). Her insanın ister çocuk ister yetişkin olsun, tatmin etmeye çalıştığı belli başlı temel güdüler veya ihtiyaçlar vardır. Kişinin mevcut davranışı ve bilgisi tüm ihtiyaçlarını tatmin etmeye yeterli olduğu sürece, davranışını değiştirmeye veya yeni bilgi edinmeye çalışmayacaktır. Tutumlarımızı, ilgi alanlarımızı ve kişiliklerimizi değiştiririz ve yalnızca mevcut davranışımız ve bilgimiz güdülerimizi tatmin etmediğinde yeni bilgi ediniriz (Singh & Pathak, 2017).

Motivasyon öğrenmeyi kolaylaştırır ve başarıyı etkilemektedir. Bireyi başarıya götüren birçok etkenden biri motivasyondur. Sporda motivasyon kavramı ruhsal ve toplum olarak genel motivasyonu, biyolojik olarak ise özel spor motivasyonunu ifade etmektedir (Güney, 2022). Bireyler spora içsel faktörler (zevk veya beceri geliştirme gibi) ve dışsal faktörler (ödülleri, iyileştirilmiş sağlık, iyi görünme gibi) nedeniyle motive olurlar. Bazı çalışmalar spor katılım motivasyonunun en önemli nedenlerinin beceri geliştirme, rekreasyon, yeni beceriler öğrenme, mücadele ve fiziksel uygunluk olduğunu göstermiştir (Moradi ve ark., 2020). Rekabetçi sporda başarı çoğunlukla bir sporcunun becerilerine, kişiliğine ve motivasyonuna bağlıdır. Antrenman ve yarışma sporcuların motivasyonunu başarı hedefleri aracılığıyla etkileyebilir (Van de Pol & Kavassanu, 2012). Motivasyon üzerine yapılan çalışmalar erken mekanik yaklaşımlardan, bilmeyi ve anlamayı gerektiren günümüz yaklaşımlarına doğru değişmiştir. Modern spor psikologları ve araştırmacılar, gençlerin spor katılımını daha iyi anlamak ve altında yatan nedenleri bulmak için teorik bir temel oluşturmayı amaçlamışlardır (Erdoğan ve ark., 2014). Sporcuların spora bağlılıklarını ve sporu bir yaşam tarzı olarak benimsemeleri spora yönelik pozitif tutumlarıyla ilgilidir. Sporcu bağlılığı, spor ortamındaki sürekli, tutarlı ve olumlu bilişsel-duygusal deneyim olarak tanımlanırken kavramın genel yapısında inanç, çaba, enerji ve haz gibi içerikler mevcuttur (Keleş & Göktürk, 2017). Motivasyonu yüksek sporcuların sıkı çalışma ve antrenman alışkanlıklarını sürdürme konusunda bağlılıkları yüksek düzeydedir. Takım sporlarında özellikle sporcunun takım arkadaşlarına ve kulüplerine bağlılık duyması motivasyon

düzeylerini de etkileyebilir. Literatürde sporcu bağlılığı ile ilgili yapılan çalışmalar, psikolojik ihtiyaçlar, başarı durumu ve güdülenme gibi kavramların bağlılık ile ilişkisi olduğunu ortaya koymaktadır (Kusan ve ark., 2024). Spora bağlılık, bireyin spora katılımdan zevk alma, kişisel kaynaklara yatırım yapma, sporun sağladığı değerli fırsatları algılama ve kişinin spora katılımında sosyal destek derecesinin etkisi olarak açıklanmıştır (Merdan & Çağlar, 2022). Sporda motivasyon ve bağlılık kavramları sporcuların sportif performansını, spor branşına sürdürülebilir katılımını ve genel yaşamını etkileyen özellikler arasında yer almaktadır. Bireylerin hem içsel hem dışsal motivasyon kaynakları, başarıya ulaşma azmi ve takım ruhunu kazanma gibi davranışlar aracılığıyla spora bağlılık düzeylerini şekillendirmektedir. Sporcuda motivasyon eksikliği performans düşüklüğüne ve sporcunun spordan uzaklaşmasına zemin hazırlarken, güçlü bir bağ duygusu ise hem bireysel hem takım başarılarına katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda, sporcular üzerine yapılan bu çalışmada sporda motivasyon ve bağlılık düzeylerinin incelenmesi, sporcuların ihtiyaçlarını anlamak açısından önemlidir. Bu çalışma ile sporcuların motivasyon ve bağlılık düzeyleri ele alınarak, bireysel ve takım performanslarının daha iyi hale gelmesine yönelik önemli sonuçların sunulması hedeflenmektedir.

YÖNTEM

Çalışma Tasarımı

Bu çalışma sporcuların sporda motivasyon ve spora bağlılık düzeylerinin farklı sosyo demografik özelliklere göre incelenmesi amacıyla tasarlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. İlişkisel tarama deseni, iki veya daha fazla değişken arasında birlikte değişimin varlığını veya derecesini belirlemeyi amaçlayan bir araştırma modelidir (Karasar, 2020). Araştırma İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu izni ile gerçekleştirilmiştir (Tarih:03.12.2024, Karar No:2024/608).

Katılımcılar/Araştırma Grubu

Bir çalışmada evren, analiz yoluyla elde edilen sonuçların geçerli olacağı ve yorumlanacağı gruptur (Büyüköztürk ve ark., 2020). Örneklem ise, evreni temsil edebilecek nitelikte birimin oluşturduğu alt grup olarak ifade edilir (Karaca, 2021). Çalışmada olasılık temelli olmayan örnekleme yöntemi olan amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklem büyüklüğünün, madde sayısının en az beş katı olması gerektiği belirtilmektedir (Tavşancıl, 2002). Bu kapsamda, araştırmanın evrenini, Türkiye'deki aktif bir spor branşıyla ilgilenen bireyler oluşturmaktadır.

Örneklemini ise amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen İstanbul ve Ankara illerinde ikamet eden %59,9'u (240) Erkek, %40,1'i (161) kadın gönüllü toplam 401 sporcu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Varsayım ve Sınırlılıkları

Araştırmanın örnekleme evreni temsil edebilecek niteliktedir. Çalışmada kullanılan yöntem çalışmanın amacına uygundur. Araştırmada kullanılan ölçme araçları geçerli ve güvenilirlerdir. Veri toplama araçları objektif bir şekilde değerlendirmeye alınmıştır.

Araştırmaya dahil olan katılımcılar aktif spor yapan bireylerden oluşmaktadır. Araştırma katılımcılar tarafından “Kişisel Bilgi Formu”, “Spora Bağlılık Ölçeği” ile “Sporda Motivasyon Ölçeği”nde yer alan sorulara verilen cevaplar ve literatür araştırması sonucu ulaşılan bilgiler ve kaynaklar ile sınırlıdır.

İstatistiksel Analiz

Araştırma verileri SPSS 29 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların Sosyo-demografik özelliklerini tespit etmek için yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin normallik varsayımı, çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) katsayıları incelenerek değerlendirilmiş ve normal dağılıma uygun olduğu belirlenmiştir. Jondeau & Rockinger (2003), çarpıklık ve basıklık katsayılarının +3 ile -3 arasında değişmesi durumunda ilgili alt boyutların normal dağılım varsayımını karşıladığını belirtmektedir. Bu kapsamda ikili değişkenler için bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla değişkenler için one-way Anova analizi uygulanmıştır. Ölçek alt boyutları arasında ise Spearman korelasyon analizi yapılmıştır.

Uygulanan Testler/Veri Toplama Prosedürü

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmada katılımcıların demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla; cinsiyet, eğitim durumu, branş, lisans sahiplik durumu, kaç yıldır spor yaptıklarını ve haftalık antrenman sıklıklarını ölçen sorulardan oluşmaktadır.

Spora Bağlılık Ölçeği: Katılımcıların spora bağlılık düzeylerini belirlemek için Schaufeli ve ark. (2003) tarafından geliştirilen The Utrecht Work Engagement Scale (UWES)'in İspanyol versiyonu Guillen ve Martinez-Alvarado (2014) tarafından sporcular için adaptasyonu yapılmış ve geliştirilmiş, Sırgancı ve ark. (2019) tarafından Türkçeye uyarlanmış “Spora Bağlılık Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 15 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyutlar sırasıyla; zinde olma, adanma ve içselleştirme şeklindedir. Ölçek 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçeğe ilişkin iç tutarlılık kat sayısı .82 olarak tespit edilmiştir.

Sporda Motivasyon Ölçeği: Katılımcıların sporda motivasyon düzeylerini tespit etmek için Mallett ve ark. (2007) tarafından geliştirilen Demir (2022) tarafından Türkçeye uyarlanan

“Sporda Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 24 madde ve 6 alt boyuttan oluşurken, 5’li likert tip bir ölçektir. Alt boyutlar sırasıyla; motivasyonsuzluk, özdeşleşmiş düzenleme, dışsal düzenleme, bütünleşmiş düzenleme, içe yansıtılmış düzenleme ve içsel motivasyondur. Ölçeğe ilişkin iç tutarlılık kat sayısı .86 olarak tespit edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Kişisel Bilgilerine Ait Dağılımları

Kişisel Bilgiler	Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Erkek	240	59,9
	Kadın	161	40,1
Eğitim durumu	İlköğretim	43	10,7
	Lise	143	35,7
	Üniversite	215	53,6
Gelir düzeyi	Düşük	57	14,2
	Orta	286	71,3
	Yüksek	58	14,5
Lisans durumu	Evet	285	71,1
	Hayır	116	28,9
Kaç yıldır spor yapıyorsunuz?	1-5 yıl	141	35,2
	6-10 yıl	142	35,4
	11 yıl ve üzeri	118	29,4
Haftada kaç gün antrenman yapıyorsunuz?	1-2 gün	42	10,5
	3-4 gün	122	30,4
	5 gün ve üzeri	237	59,1
Toplam		401	100,0

Tablo 1’de katılımcıların sosyo demografik özelliklerine ilişkin dağılımlar yer almaktadır. Katılımcıların %59,9’u “Erkek”, %53,6’sının eğitim durumu “Üniversite”, %71,3’ünün gelir düzeyi “Orta”, %71,1’i lisansa sahip, %35,4’ü “6-10 yıl” spor geçmişine sahip, %59,1’i ise haftada “5 gün ve üzeri” antrenman yapmaktadır.

Tablo 2. Spora Bağlılık Ölçeği ile Sporda Motivasyon Ölçeği’ne Ait Normallik Dağılım Testi

Alt boyut	Madde sayısı	n	$\bar{x}$	Ss	Min.	Maks.	Skew.	Kurt.
Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ)								
Zinde olma	5	401	4,20	,60	1,00	5,00	-,796	1,511
Adanma	5	401	3,45	,59	1,00	5,00	,354	1,070
İçselleştirme	5	401	4,04	,66	1,00	5,00	-,589	,938
Sporda Motivasyon Ölçeği (SMÖ)								
Motivasyonsuzluk	4	401	2,44	1,07	1,00	5,00	,673	-,289
Özdeşleşmiş düzenleme	4	401	4,13	,62	1,00	5,00	-,719	1,323
Dışsal düzenleme	4	401	3,66	,87	1,00	5,00	-,538	,024
Bütünleşmiş düzenleme	4	401	4,26	,67	1,00	5,00	1,104	1,796
İçe yansıtılmış düzenleme	4	401	4,22	,61	1,00	5,00	-,920	1,594
İçsel motivasyon	4	401	4,03	,67	1,00	5,00	-,754	1,380

Tablo 2’de ölçeklere ait alt boyutlara ilişkin puan dağılımları yer almaktadır. SBÖ alt boyutlarında en yüksek ortalama zinde olma alt boyutunda ($4,20\pm60$), SMÖ alt boyutlarında en yüksek ortalama ise bütünleşmiş düzenleme alt boyutunda ($4,26\pm67$) tespit edilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırmaları

Ölçek	Alt boyut	Erkek (n=240)		Kadın (n=161)		T	p
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss		
Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ)	Zinde olma	4,19	,61	4,20	,58	-,135	,030
	Adanma	3,46	,63	3,45	,54	,040	,091
	İçselleştirme	4,07	,67	3,99	,65	1,193	,114
	Motivasyonsuzluk	2,50	1,13	2,34	,98	1,527	,013*
Sporda Motivasyon Ölçeği (SMÖ)	Özdeşleşmiş düzenleme	4,14	,63	4,12	,61	,314	,105
	Dışsal düzenleme	3,71	,88	3,59	,86	1,385	,527
	Bütünleşmiş düzenleme	4,30	,65	4,20	,69	1,448	,556
	İçe yansıtılmış düzenleme	4,25	,61	4,17	,61	1,275	,330
	İçsel motivasyon	4,02	,69	4,05	,66	-,477	,075

($p<0,05$)

Tablo 3’te cinsiyete göre SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılığı tespit etmek için bağımsız örneklem t-testi sonuçları bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre; cinsiyet ile SBÖ zinde olma ($T=-,135$; $p<,030$) ve SMÖ motivasyonsuzluk ($T=1,527$; $p<,013$) alt boyutu arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Düzeylerine Göre Karşılaştırmaları

Ölçek	Alt boyut	İlköğretim (n=43)		Lise (n=143)		Üniversite (n=215)		F	p
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss		
Spora Bağlılık Ölçeği (SBÖ)	Zinde olma	4,15	,69	4,23	,54	4,18	,62	,511	,600
	Adanma	3,41	,66	3,56	,52	3,39	,62	3,405	,034*
	İçselleştirme	4,05	,62	4,12	,60	3,98	,70	1,698	,184
Sporda Motivasyon Ölçeği (SMÖ)	Motivasyonsuzluk	2,48	1,17	2,54	1,12	2,36	1,02	1,211	,299
	Özdeşleşmiş düzenleme	4,11	,66	4,22	,57	4,08	,64	1,977	,140
	Dışsal düzenleme	3,62	1,08	3,76	,80	3,60	,89	1,419	,243
	Bütünleşmiş düzenleme	4,23	,67	4,33	,64	4,23	,68	1,170	,312
	İçe yansıtılmış düzenleme	4,31	,56	4,24	,61	4,19	,63	,899	,408
	İçsel motivasyon	4,00	,65	4,09	,58	4,00	,73	,882	,415

($p<0,05$)

Tablo 4’te eğitim düzeyine göre SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılığı tespit etmek için one-way Anova analiz sonuçları bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre; eğitim düzeyi ile SBÖ adanma ($F= 3,405$; $p<,034$) alt boyut arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Bireylerin Gelir Düzeylerine Göre Karşılaştırmaları

Ölçek	Alt boyut	Düşük (n=57)		Orta (n=286)		Yüksek (n=58)		F	p
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss		
Spora	Zinde olma	3,97	,63	4,22	,59	4,28	,54	4,900	,008*
Bağlılık	Adanma	3,25	,47	3,50	,60	3,42	,63	4,205	,016*
Ölçeği (SBÖ)	İçselleştirme	3,67	,74	4,08	,63	4,19	,59	11,713	,001*
	Motivasyonsuzluk	2,42	,83	2,48	1,09	2,24	1,20	1,173	,311
Sporda	Özdeşleşmiş düzenleme	3,87	,66	4,16	,61	4,25	,60	6,659	,001*
	Dışsal düzenleme	3,27	,85	3,72	,84	3,75	,97	6,829	,001*
Motivasyon Ölçeği (SMÖ)	Bütünleşmiş düzenleme	3,96	,68	4,30	,66	4,37	,61	7,256	,001*
	İçe yansıtılmış düzenleme	3,98	,66	4,22	,61	4,45	,49	8,622	,001*
	İçsel motivasyon	3,69	,74	4,09	,65	4,09	,62	9,011	,001*

(p<0,05)

Tablo 5’te gelir düzeyine göre SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılığı tespit etmek için one-way Anova analiz sonuçları bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre; gelir düzeyi ile SBÖ zinde olma (F=4,900; p<,008), adanma (F=2,205; p<,016), içselleştirme (F=11,713; p<,000) alt boyutları ile SMÖ özdeşleşmiş düzenleme (F=6,659; p<,000), dışsal düzenleme (F=6,829; p<,000), bütünleşmiş düzenleme (F=7,256; p<,000), içe yansıtılmış düzenleme (F=8,622; p<,000), içsel motivasyon (F=9,011; p<,000) alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Bireylerin Lisans Durumlarına Göre Karşılaştırmaları

Ölçek	Alt boyut	Evet (n=285)		Hayır (n=116)		T	p
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss		
Spora	Zinde olma	4,23	,56	4,11	,67	1,906	,230
Bağlılık	Adanma	3,48	,56	3,38	,65	1,576	,214
Ölçeği (SBÖ)	İçselleştirme	4,09	,65	3,91	,67	2,539	,364
	Motivasyonsuzluk	2,40	1,09	2,53	,59	-1,119	,332
Sporda	Özdeşleşmiş düzenleme	4,19	,59	3,98	,68	3,108	,656
	Dışsal düzenleme	3,73	,87	3,50	,87	2,386	,589
Motivasyon Ölçeği (SMÖ)	Bütünleşmiş düzenleme	4,33	,62	4,10	,75	3,186	,145
	İçe yansıtılmış düzenleme	4,26	,59	4,12	,67	2,075	,458
	İçsel motivasyon	4,06	,66	3,96	,70	1,310	,981

(p<0,05)

Tablo 6’da lisans durumuna göre SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılığı tespit etmek için bağımsız örneklem t-testi sonuçları bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre; lisans durumu ile SBÖ ve SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Bireylerin Yıllık Spor Yapma Durumlarına Göre Karşılaştırmaları

Ölçek	Alt boyut	1-5 yıl (n=141)		6-10 yıl (n=142)		11 yıl ve üzeri (n=118)		F	p
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss		
Spora	Zinde olma	4,12	,67	4,22	,54	4,25	,57	1,915	,149
Bağlılık	Adanma	3,40	,60	3,54	,56	3,42	,62	2,056	,129
Ölçeği (SBÖ)	İçselleştirme	3,95	,66	4,06	,64	4,11	,67	1,977	,140
	Motivasyonsuzluk	2,36	1,02	2,67	1,10	2,25	1,06	5,752	,003*
	Özdeşleşmiş düzenleme	4,06	,68	4,16	,58	4,19	,60	1,396	,249
Sporda	Dışsal düzenleme	3,60	,91	3,66	,83	3,74	,89	,843	,431
Motivasyon Ölçeği (SMÖ)	Bütünleşmiş düzenleme	4,21	,75	4,22	,64	4,39	,57	2,861	,058
	İçe yansıtılmış düzenleme	4,22	,62	4,19	,61	4,26	,61	,338	,713
	İçsel motivasyon	3,94	,70	4,05	,66	4,12	,65	2,434	,089

(p<0,05)

Tablo 7’de yıllık spor yapma süresine göre SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılığı tespit etmek için one-way Anova analiz sonuçları bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre; yıllık spor yapma süresi ile SMÖ motivasyonsuzluk (F=5,752; p<,003) alt boyut arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya Katılan Bireylerin Haftalık Spor Yapma Durumlarına Göre Karşılaştırmaları

Ölçek	Alt boyut	1-2 gün (n=42)		3-4 gün (n=122)		5 gün ve üzeri (n=237)		F	p
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss		
Spora	Zinde olma	4,04	,80	4,12	,54	4,26	,58	3,922	,021*
Bağlılık	Adanma	3,33	,67	3,44	,53	3,48	,61	1,203	,301
Ölçeği (SBÖ)	İçselleştirme	3,87	,69	3,94	,63	4,12	,66	4,418	,013*
	Motivasyonsuzluk	2,54	1,10	2,54	,93	2,37	1,13	1,222	,296
	Özdeşleşmiş düzenleme	3,89	,80	4,06	,56	4,21	,60	5,724	,004*
Sporda	Dışsal düzenleme	3,38	1,02	3,51	,84	3,79	,84	6,723	,001*
Motivasyon Ölçeği (SMÖ)	Bütünleşmiş düzenleme	4,02	,86	4,14	,63	4,37	,62	7,889	,000*
	İçe yansıtılmış düzenleme	4,09	,75	4,17	,58	4,27	,60	2,235	,108
	İçsel motivasyon	3,92	,81	3,95	,60	4,10	,68	2,467	,086

(p<0,05)

Tablo 8’de haftalık antrenman süresine göre SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasında anlamlı farklılığı tespit etmek için one-way anova analiz sonuçları bulunmaktadır. Analiz sonuçlarına göre; haftalık antrenman süresi ile SBÖ zinde olma (F=3,922; p<,021), içselleştirme (F=4,418; p<,013) alt boyutları ile SMÖ özdeşleşmiş düzenleme (F=5,724; p<,004), dışsal düzenleme (F=6,723; p<,001), bütünleşmiş düzenleme (F=7,889; p<,000) alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 9. SBÖ ile SMÖ Alt Boyutları Arasındaki Korelasyon Sonuçları

Alt boyut		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1- Zinde olma	r	1								
	p									
2- Adanma	r	,457**	1							
	p	,000								
3- İçselleştirme	r	,694**	,498**	1						
	p	,000	,000							
4- Motivasyonsuzluk	r	-,063	,634**	,007	1					
	p	,211	,000	,895						
5- Özdeşleşmiş düzenleme	r	,769**	,509**	,791**	-,054	1				
	p	,000	,000	,000	,281					
6- Dışsal düzenleme	r	,509**	,609**	,747**	,154**	,591**	1			
	p	,000	,000	,000	,002	,000				
7- Bütünleşmiş düzenleme	r	,767**	,374**	,710**	-,204**	,698**	,440**	1		
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000			
8- İçte yansıtılmış düzenleme	r	,724**	,364**	,718**	-,085	,681**	,477**	,714**	1	
	p	,000	,000	,000	,088	,000	,000	,000		
9- İçsel motivasyon	r	,831**	,463**	,764**	,026	,677**	,586**	,653**	,589**	1
	p	,000	,000	,000	,605	,000	,000	,000	,000	

(p<0,01)

Tablo 9’da SBÖ ile SMÖ alt boyutları arasındaki korelasyon sonuçları görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre; SBÖ zinde olma alt boyutu ile SMÖ özdeşleşmiş düzenleme ($r=0,769$; $p<001$), dışsal düzenleme ($r=0,509$; $p<001$), bütünleşmiş düzenleme ($r=0,767$; $p<001$), içte yansıtılmış düzenleme ($r=0,724$; $p<001$) ve içsel motivasyon ($r=0,831$; $p<001$) alt boyutları arasında, SBÖ adanma alt boyutu ile SMÖ alt boyutları arasında ve SBÖ içselleştirme alt boyutu ile özdeşleşmiş düzenleme, dışsal düzenleme, bütünleşmiş düzenleme, içte yansıtılmış düzenleme ve içsel motivasyon alt boyutları pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

Araştırma sporcuların bağlılık ve motivasyon düzeylerini ölçmesi, sporcuların hem bireysel hem de takım sporlarında genel başarı yükseltmek açısından büyük öneme sahiptir. Bağlılık ve motivasyon kavramları sporcuların gelişimini, başarılarını ve sürdürülebilir performanslarını doğrudan etkileyen parametreler arasında yer almaktadır. Bu kapsamda araştırmaya İstanbul ve Ankara illerinde ikamet eden %59,9’u (240) erkek, %40,1’i (161) kadın gönüllü toplam 401 sporcu oluşturmaktadır.

Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, Tablo 3’te cinsiyet ile SBÖ zinde olma ve SMÖ motivasyonsuzluk alt boyutu arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Arıkan ve Akoğuz Yazıcı (2022) ile Yerlikaya (2019) tarafından yapılan araştırmalarda cinsiyete göre sporcu bağlılığının farklılaştığı tespit edilmiştir. Kadın ve erkek arasındaki fiziksel sağlık algılarının

farklı olması, hormonal etkiler ve sosyal beklentiler bu farklılığın sebeplerinden biri olabilir. Diğer yandan erkek ve kadınların motivasyon kaynaklarının farklılaşması motivasyonsuzluk alt boyutunda etkili olabilir. İnceoğlu Ayaz (2024) ve Siyahtaş ve ark. (2020) tarafından yapılan çalışmalarda ise cinsiyete göre farklılık bulunmamıştır. Araştırma sonuçları literatürde yer alan önceki araştırma sonuçlarına göre benzerlik ve farklılık göstermektedir.

Araştırmada sporcuların eğitim düzeylerine Tablo 4'te yapılan analiz sonuçlarına göre SBÖ adanma alt boyut arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Serin (2016) ve Yerlikaya (2019) tarafından yapılan çalışmada eğitime göre sporcu bağlılık alt boyutları arasında farklılaşma bulunmuştur. Ancak Özgün ve ark. (2021) yaptıkları çalışmada eğitime göre bir farklılık bulunmamıştır. Eğitim düzeyi arttıkça bireylerin spor ile ilgili bilgi ve farkındalıkları da artabilir. Diğer yandan sporcuların farklı eğitim düzeyleri kariyer hedefleri doğrultusunda spora daha az zaman ayırmalarına neden olabilir.

Gelir düzeyine göre Tablo 5'te yapılan analiz sonuçlarına göre gelir düzeyi ile SBÖ zinde olma, adanma içselleştirme alt boyutları ile SMÖ özdeşleşmiş düzenleme, dışsal düzenleme bütünleşmiş düzenleme, içe yansıtılmış düzenleme, içsel motivasyon alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Literatürde yer alan benzer çalışma sonuçları değerlendirildiğinde araştırma sonuçları benzerlik ve farklılık göstermektedir (Siyahtaş, 2020; Uzgur ve ark., 2021). Gelir düzeyi sporcuların fiziksel ve psikolojik süreçlerini önemli derecede etkileyebilir. Gelir düzeyi yüksek olan sporcuların daha iyi beslenme, daha kaliteli spor malzemelerine ulaşımı gibi avantajları olabilir. Aynı zamanda gelir düzeyi yüksek sporcular spordan daha çok keyif alabilir ve kendini gerçekleştirme motivasyonu ile spora daha bağlı olur. Sporcuların sporcu bağlılık ve motivasyon düzeylerini lisans durumlarına göre incelenen çalışmada anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yiğit (2019) ile Demir (2022) tarafından yapılan çalışmada sporcuların lisanslı olma durumları sporcu motivasyon düzeyi arasında anlamlı farklılaşma ortaya koymadığı tespit edilmiştir. Lisans durumuna göre sporcu bağlılık ve motivasyon düzeylerinin sporcuları etkilemediği, daha çok içsel veya çevresel faktörler ile şekillendiği söylenebilir. Bu bulguya dayanarak sporcuların bağlılık ve motivasyonlarını arttırmak için daha genel ve kapsayıcı bir planlama yapılabilir.

Araştırmada yıllık spor yapma süreleri ile sporcuların bağlılık ve motivasyon düzeyleri incelendiğinde motivasyonsuzluk alt boyutu ile arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Gülen ve ark. (2021) tarafından yapılan çalışmada katılımcıların spor bağlılık düzeyleri ile spor geçmişi arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer yandan Bektaş ve Demir (2022) tarafından yapılan çalışmada motivasyon ile sporcu geçmişi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Spor

geçmişide daha fazla olan sporcular sporun anlamını ve felsefesini daha iyi benimsemiş olabilir. Spor artık onlar için yaşamın bir parçasıdır. Bu durum motivasyonsuzluk hissini azaltmasına yardımcı olur. Spora yeni başlayan veya daha kısa süredir sporla ilgilenen bireylerde ise sporun anlamını ve felsefesini benimsemek daha uzun zaman alabilir. Bu da motivasyonsuzluk hissini oluşturacağı söylenebilir.

Tablo 8’de katılımcıların haftalık antrenman sürelerine göre ölçek alt boyutları arasında yapılan analiz sonuçlarına göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Uzgur ve ark. (2021) tarafından yapılan çalışmada sporcuların spora bağlılık düzeyleri haftalık antrenman sürelerine göre farklılık bulunmuştur. Literatürde Dirmen (2014)’ün yaptığı araştırmada haftalık antrenman yapma sürelerine göre katılımcıların motivasyon düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Haftalık antrenman süreleri, sporcuların fiziksel ve psikolojik bağlılıkları, motivasyonları gibi özelliklerde artış sağlayabilir. Daha fazla antrenman yapması bu durumu etkileyebilir. Diğer yandan uzun süre antrenman yapmak sporun faydalarını daha iyi kavrayarak sporcunun bağlılıklarını arttırabilir.

Tablo 9’da katılımcıların sporda motivasyon ile spor bağlılık alt boyutları arasında yapılan analiz sonuçlarına göre zinde olma alt boyutu ile SMÖ özdeşleşmiş düzenleme, dışsal düzenleme, bütünleşmiş düzenleme, içe yansıtılmış düzenleme ve içsel motivasyon alt boyutları arasında, SBÖ adanma alt boyutu ile SMÖ alt boyutları arasında ve SBÖ içselleştirme alt boyutu ile özdeşleşmiş düzenleme, dışsal düzenleme, bütünleşmiş düzenleme, içe yansıtılmış düzenleme ve içsel motivasyon alt boyutları pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir. İnceoğlu Ayaz (2024) ile Tezcan ve ark. (2023) tarafından yapılan araştırmalarda spora bağlılık ve motivasyon düzeyleri arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Motivasyon sporcuların spora devam etme konusunda etkileyici bir araçtır. Motivasyonu yüksek olan sporcular spora daha fazla tutku ile bağlanabilir. Aynı zamanda içsel ve dışsal motivasyon kaynakları sporcunun bağlılığını arttırabilir.

SONUÇ

Araştırma bulguları değerlendirildiğinde sporcuların bağlılık ve motivasyon düzeyleri sosyo demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Katılımcıların spora bağlılık düzeyleri cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir düzeyi ve haftalık antrenman süresine göre farklılık göstermesi, bireylerin spora bağlılık düzeyini etkileyebileceği sonucunu vermiştir. Kadın ve erkek sporcular arasında bağlılık düzeylerinin farklılık göstermesi, spora yönelik tutum ve alışkanlıkların etkili olabileceğini ifade edebilir. Eğitim düzeyinin arttıkça spor ile ilgili bilinç düzeyinin de yükselmesi spora bağlılığı etkileyebilir. Ekonomik faktörler ve düzenli antrenman programları

spora bağlılık düzeyini etkileyen faktörler olduğunu göstermektedir. Gelir düzeyinin sporda motivasyon üzerindeki etkisi, daha iyi ve etkili antrenman imkanlarına erişimi kolaylaştırdığını düşündürmektedir. Düzenli spor yapan bireylerin antrenman alışkanlığı geliştikçe spora yönelik motivasyon da artabilir. Ayrıca spora daha yüksek bağlılığı olan bireylerin daha yüksek motivasyona sahip olabileceği söylenebilir. Spora bağlı bireylerin motivasyonlarını korumak ve arttırmak için antrenman programlarının çeşitlendirilmesi, hedeflerin doğru belirlenmesi ve sosyal desteklerin güçlendirilmesi gerekebilir.

ÖNERİLER

Literatürde sonraki yapılacak araştırmalarda nitel araştırmalar ile sporda motivasyon ve bağlılık düzeyleri incelenebilir. Sporcuların spora motivasyon düzeylerini arttırmak için içsel ve dışsal motivasyon kaynaklarını teşvik eden uygulamalara öncelik verilmelidir. Sporcuların antrenman sürelerinin düzenli ve bireysel düzeyde oluşturulması bağlılık ve motivasyon düzeylerinin yükseltilmesini sağlayabilir. Aynı zamanda alanda yapılacak sonraki çalışmalarda motivasyon ve bağlılık arasındaki ilişkinin uzun vadeli etkileri araştırılabilir. Branş bazında sporcuların bağlılık ve motivasyon düzeyleri araştırılıp karşılaştırma yapılabilir.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Araştırmaya dahil olan sporculara teşekkür ederim.

Etik Beyanı

Bu çalışma, Helsinki Bildirgesinde yer alan ilkeler doğrultusunda yürütülmüş ve İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 2024/608 karar numaralı, 03.12.2024 tarihli kararı ile onaylanmıştır.

Yazar Katkıları

Çalışma kurgusu, Denetim, Veri toplama, Verilerin analizi, Literatür denetimi, Yazım, Eleştirel İnceleme: CG.

KAYNAKLAR

- Arıkan, A. N., & Akoğuz Yazıcı, N. (2022). Sporcuların bağlılık düzeylerinin incelenmesi: takım sporları üzerine kesitsel bir analiz. *Mediterranean Journal of Sport Science (MJSS)*, 5(Özel sayı 2), 738-748.
- Bektaş, M., & Demir, O. (2022). Mücadele sporları ile ilgilenen bireylerde müziğin psikolojik sağlamlık, performans ve motivasyon üzerine etkisi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 7(4), 417-428.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2020). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demir, H. (2022). Sporda motivasyon ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği: Türkçe uyarlama çalışması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), 56-68.
- Dirmen, A. (2014). *Farklı liglerde oynayan kadın futbol takımı oyuncularının başarı motivasyon düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi.
- Erdoğan, M., Şirin, E. F., İnce, A., & Öcalan, M. (2014). A Study into the sports participation motivation of the secondary schoolstudents in school teams in different types of sports. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 157-166.
- Filgona, J., Sakiyo, J., Gwany, D. M., & Okoronka, A. U. (2020). Motivation in learning. *Asian Journal of Education and social studies*, 10(4), 16-37.
- Guillén, F., & Martínez-Alvarado, J. R. (2014). The sport engagement scale: An adaptation of the Utrecht Work Engagement Scale (UWES) for the sports environment. *Universitas Psychologica*, 13(3), 975-984.
- Gülen, Ö., Madak, E., Kumartaşlı, M., & Sönmez, H. O. (2021). Taekwondo sporcularının spora bağlılık düzeylerinin milli sporculuk durumları ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sport*, 10(3), 1-17.
- Güney, G. (2022). Mücadele sporlarında sporcuların boş zaman motivasyon düzeylerinin araştırılması. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(Özel Sayı 2), 1080-1091.
- İnceoğlu Ayaz, E. (2024). *Takım sporlarında akran, antrenör motivasyonel ikliminin spora bağlılık ile ilişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi.
- Jondeau, E., & Rockinger, M. (2003). Conditional volatility, skewness, and kurtosis: existence, persistence, and comovements. *Journal of Economic Dynamics & Control*, 27(10), 1699-1737.
- Karaca, S. (2021). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar ilkeler ve teknikler*. Ankara: Nobel Akademik.
- Kelecek, S., & Göktürk, E. (2017). Kadın futbolcularda sporcu bağlılığının sporcu tükenmişliğini belirlemedeki rolü. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2(2), 162-173.
- Kusan, M., Toklu, S., Derelioğlu, M., & Çankaya, S. (2024). Masa Tenisi Sporcularında Sporcu Öz Yeterliliğin Spora Bağlılık Düzeyine Etkisi. *Uluslararası Egzersiz Psikolojisi Dergisi*, 6(1), 9-17.
- Luthans, F. (2012). *Organizational behavior (7th Ed.)*. New York: McGraw-Hill, Inc.
- Mallett, C., Kawabata, M., Newcombe, P., Otero-Forero, A., & Jackson S. (2007). Sport motivation scale-6 (SMS6): A revised six-factor sport motivation scale. *Psychology of Sport and Exercise*, 8(5), 600-614.
- Merdan, H. E., & Çağlar, E. (2022). Ergen sporcularda spora bağlılık ile ilişkili bireysel ve sosyal faktörler: Sistematik derleme. *Spor Bilimleri Dergisi*, 33(3), 120-148.
- Moradi, J., Bahrami, A., & Dana, A. (2020). Motivation for participation in sports based on athletes in team and individual sports. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 85(1), 14-21.

- Özgün, A., Türkmen, M., & Ayhan, B. (2021). Sporcuların Covid-19'a Yakalanma Kaygısı ve Spora Bağlılık Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 298-315.
- Pranawengtias, W. (2022). Undergraduate Students' motivation on English Language Learning at Universitas Teknokrat Indonesia. *Journal of English Language Teaching and Learning*, 3(2), 27-32.
- Schaufeli, W. B. & Bakker, A. B. (2003). *Utrecht Work Engagement Scale. Preliminary Manual*. The Netherlands: Utrecht University.
- Serin, C. (2016). *Türk milli yelkencilerin motivasyon ve kontrol odağı ilişkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- Singh, D., & Pathak, M. K. (2017). Role of motivation and its impact on the performance of a sports person. International. *Journal of Physical Education, Sports and Health*, 4(4), 340-342.
- Sirgancı, G., Ilgar, A. E., & Cihan, B. (2019). Spora Bağlılık Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 7(17), 171-182.
- Siyahtaş, A., Tükenmez, A., Avcı, S., Yalçınkaya, B., & Çavuşoğlu, S. B. (2020). Bireysel ve takım sporu yapan sporcuların spor bağlılık düzeylerinin incelenmesi. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 6(34), 1310-1317.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Tezcan, E., Somoğlu, M. B., & Taşkın, S. (2023). Üniversite Öğrencilerinin Spora Bağlılıklarının Başarı Motivasyonuna Olan Etkisi. *Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 77-86.
- Uzgun, K., Pekel, H., & Aydos, L. (2021). Rekreatif Koşucuların Spora Bağlılık Düzeylerinin İncelenmesi. *Aksaray University Journal of Sport and Health Researches*, 2(1), 62-82.
- Van de Pol, P. K., & Kavussanu, M. (2012). Achievement motivation across training and competition in individual and team sports. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 1(2), 91-105.
- Yerlikaya, G. (2019). *Bisikletçilerin sporcu bağlılıklarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Yiğit, Ş. (2019). Öğrencilerin spora özgü başarı ve motivasyon düzeylerinin incelenmesi. *Researcher*, 7(1), 249-258.